

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาตัวแปรที่สามารถจำแนกความสำเร็จของนักเรียนในเขตภาคเหนือในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเภทโครงการพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2532 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่สมัครสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่^{41 (123)} ประเภทโครงการพิเศษ ซึ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 764 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีข้อความเกี่ยวกับ สถานภาพและการศึกษาของนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การเตรียมการของโรงเรียนและครู บรรยากาศทางวิชาการของครอบครัว ข้อมูลที่ได้จากการคัดลอกเกรดเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลที่เป็นผลการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเภทโครงการพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2532

การวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าสถิติ โดยหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์จำแนก (Discriminant analysis) โดยวิธีแบบขั้นตอน (Stepwise method)

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สมัครสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเภทโครงการพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2532 พบว่า ตัวแปรด้านสถานภาพและการศึกษาของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

นักเรียนหญิง มีมากกว่านักเรียนชาย แต่นักเรียนชายมีโอกาสสอบเข้าได้มากกว่า นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด และมีจำนวนที่สอบเข้าได้มากกว่า แต่โอกาสที่สอบเข้าได้มากที่สุด เป็นนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ฝรั่งเศส นักเรียนที่มีผลการเรียนซึ่งคิดเป็นเกรดเฉลี่ย ระดับ 2.00 - 3.00 มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ระดับต่ำกว่า 2.00 แต่นักเรียนที่มีโอกาสสอบเข้าได้มากที่สุด คือ มีระดับเกรดเฉลี่ยระดับที่มากกว่า 3.00

นักเรียนที่เรียนในระดับชั้น ม.ต้น เรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา มีมากที่สุด นอกนั้น เป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และ โรงเรียนสาธิตของ มหาวิทยาลัย

นักเรียนที่ใช้ห้องสมุดเดือนละครั้ง มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่ใช้ห้องสมุด สัปดาห์ละครั้ง แต่นักเรียนที่ใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละครั้งมีโอกาสสอบเข้าได้มากที่สุด

นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่ได้เรียนพิเศษ หรือเรียนกวดวิชานอกเวลาเรียนปกติ ซึ่งนักเรียนที่เรียน พิเศษหรือเรียนกวดวิชากับครู มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด และสำหรับนักเรียนที่ใช้เวลาเรียน พิเศษหรือกวดวิชาตลอดที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด และ รองลงมา คือนักเรียนที่เรียนพิเศษในช่วงติดต่อกัน 1 - 2 ปี

นักเรียนที่เตรียมตัวสอบโดยการดูหนังสือคนเดียว มีจำนวนมากที่สุด แต่นักเรียนที่ดูหนังสือ คนเดียวแล้วปรึกษาอาจารย์ผู้สอนพิเศษหรือกวดวิชา มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด รองลงมา คือนักเรียนที่ดูหนังสือเองแล้วปรึกษาอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา

นักเรียนที่ใช้เวลาในการเตรียมสอบคัดเลือกไม่ถึง 3 เดือน มีจำนวนมากที่สุด แต่นักเรียน ที่เตรียมตัวมาระยะ 1 ปี หรือมากกว่า มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด รองลงมา คือนักเรียนที่ เตรียมตัวในระยะเวลา 9 - 11 เดือน และเตรียมตัวระยะเวลา 6 - 8 เดือน ตามลำดับ

ตัวแปรด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน คือ เขตที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่ง นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนตั้งในเขตอำเภอเมือง มีจำนวนมากกว่า และมีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้ มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเขตอำเภอรอบนอก นักเรียนที่เกิดนอกเขตเทศบาลหรือนอกเขต สุขาภิบาล มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่เกิดในเขตเทศบาล และนักเรียนที่เกิดในเขต เทศบาล มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด

นักเรียนที่มีถิ่นอาศัยอยู่นาน เป็นเขตเทศบาล และนักเรียนที่อาศัยนอกเขตเทศบาลหรือ นอกเขตสุขาภิบาล มีจำนวนเท่า ๆ กัน ซึ่งมีมากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่ในเขตสุขาภิบาล นักเรียนที่ มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด เป็นนักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาล

นักเรียนที่บิดามีอาชีพรับราชการ มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือนักเรียนที่บิดามีอาชีพทำการ เกษตรกรรม และอาชีพค้าขาย ตามลำดับ และนักเรียนที่บิดามีอาชีพรับราชการ มีโอกาสสอบคัดเลือก

เข้าได้มากที่สุด รองลงมา คือนักเรียนที่บิดามีอาชีพรับจ้าง สำหรับนักเรียนที่มารดา มีอาชีพทำการค้าขาย มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ นักเรียนที่มารดา มีอาชีพเกษตรกรรม อาชีพอื่น ๆ อาชีพรับราชการ อาชีพรับจ้าง ตามลำดับ แต่นักเรียนที่มารดา มีอาชีพรับราชการ มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด

นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับ ป.4 หรือต่ำกว่า มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า แต่นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษา ม.ศ.5(ม.8) หรือเทียบเท่า มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สำหรับนักเรียนที่มารดา มีการศึกษาระดับ ป.4 หรือต่ำกว่า มีจำนวนมากที่สุด แต่โอกาสที่สอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด เป็นนักเรียนที่มารดา มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า รองลงมา คือ นักเรียนที่มารดา มีการศึกษาระดับ ม.ศ.3(ม.6) หรือเทียบเท่า

นักเรียนที่บิดา มารดาอยู่ร่วมกันในครอบครัว มีจำนวนมากที่สุด และมีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด สำหรับเชื้อชาติของบิดา และมารดาของนักเรียน ส่วนใหญ่ นักเรียนมีบิดา และมารดาเป็นไทย แต่นักเรียนที่บิดา หรือ มารดา มีเชื้อชาติอื่น ๆ มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากกว่า

ตัวแปรด้านการเตรียมการของโรงเรียนและครูให้แก่ นักเรียน ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ การจัดครูแนะแนวให้นักเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการแนะแนว แต่นักเรียนที่โรงเรียนไม่ได้จัดการแนะแนวให้นักเรียนก่อนสอบคัดเลือก มีโอกาสสอบเข้าได้มากกว่า

การแนะนำหรือให้คำปรึกษาของครูผู้สอน และครูประจำชั้นก่อนสอบคัดเลือก นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำจากครูผู้สอน และครูประจำชั้นในบางครั้ง เมื่อนักเรียนถาม รองลงมา คือนักเรียนที่ได้รับการแนะนำทุกครั้งที่ครูเข้าสอน ซึ่งนักเรียนที่มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด เป็นนักเรียนที่ได้รับการแนะนำทุกครั้งที่ครูเข้าสอน

นักเรียนที่ทางโรงเรียนจัดครูในโรงเรียนสอนเสริมในช่วงเวลา 1 - 2 เดือน มีจำนวนมากที่สุด และมีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่ทางโรงเรียนจัดครูสอนเสริมในช่วงเวลาไม่ถึง 1 เดือน

นักเรียนส่วนใหญ่ทางโรงเรียนไม่ได้จัดโครงการเก็บตัวเพื่อเตรียมสอบคัดเลือก และนักเรียนที่ทางโรงเรียนจัดโครงการเก็บตัวเป็นช่วง ๆ ไม่ติดต่อกันเป็นระยะเวลา 3 - 4 เดือน มีจำนวนน้อย แต่มีโอกาสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่ทางโรงเรียนไม่ได้จัดโครงการเก็บตัวเพื่อเตรียมสอบคัดเลือก

นักเรียนส่วนใหญ่ทาง โรงเรียนไม่ได้จัดสอนพิเศษโดยจ้างบุคคลภายนอกมาสอน และมีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มาก สำหรับนักเรียนที่ทาง โรงเรียนจัดสอนพิเศษโดยจ้างบุคคลภายนอกมาสอนให้เป็นเวลานาน 4 เดือน มีจำนวนน้อย และมีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากเช่นกัน

ตัวแปรด้านบรรยากาศทางวิชาการของครอบครัว นักเรียนที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมีความมุ่งหวังให้เรียนต่อถึงระดับปริญญาตรี มีมากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่บิดา มารดา มีความมุ่งหวังให้เรียนต่อถึงระดับปริญญาเอก และมุ่งหวังให้เรียนถึงระดับปริญญาโท ตามลำดับ ซึ่งนักเรียนที่บิดา มารดา มุ่งหวังให้เรียนต่อถึงระดับปริญญาโท มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด รองลงมา คือนักเรียนที่บิดา มารดา มุ่งหวังให้เรียนต่อถึงระดับปริญญาเอก และระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

นักเรียนที่บิดา มารดา สอบถามเกี่ยวกับการเรียน โดยถามเดือนละครั้ง มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ นักเรียนที่บิดา มารดาถามเกี่ยวกับการเรียนอาทิตย์ละครั้ง และ ถามเกือบทุกวัน ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน และนักเรียนที่บิดา มารดา สอบถามเกี่ยวกับการเรียนโดยถามอาทิตย์ละครั้ง มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด รองลงมา คือ ถามเกือบทุกวัน และ ถามเดือนละครั้ง ตามลำดับ

นักเรียนที่สมาชิกในครอบครัวแนะนำ หรืออธิบายการบ้านให้ได้เป็นบางครั้ง มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ สมาชิกในครอบครัวแนะนำ หรืออธิบายการบ้านให้ได้ไม่เลย และสมาชิกในครอบครัวแนะนำ หรืออธิบายการบ้านให้ได้ทุกครั้ง ตามลำดับ แต่นักเรียนที่สมาชิกในครอบครัวแนะนำ หรืออธิบายการบ้านให้ได้ทุกครั้ง มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนที่สมาชิกในครอบครัวแนะนำ หรืออธิบายการบ้านให้ได้ และแนะนำ หรืออธิบายการบ้านให้ได้บางครั้ง ตามลำดับ

นักเรียนที่ผู้ปกครองจัดซื้อหนังสือและอุปกรณ์การเรียนให้ได้ครบทุกอย่าง มีจำนวนมากที่สุด และมีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด

นักเรียนที่มีหนังสือประกอบการเรียน หรือหนังสืออื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนเป็นบางเล่ม บางเรื่อง มีจำนวนมากที่สุด และรองลงมา คือนักเรียนมีหนังสือครบทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียน แต่ นักเรียนที่มีหนังสือประกอบการเรียน หรือหนังสืออื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนครบทุกเรื่อง มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด

นักเรียนที่ทางบ้านไม่ได้จัดแบ่ง เวลาให้ทำงาน อ่านหนังสือ มีจำนวนมากที่สุด แต่นักเรียนที่ทางบ้านจัดแบ่ง เวลาให้ทำงาน อ่านหนังสือแล้ว ได้ปฏิบัติเป็นประจำ มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด

นักเรียนที่ทางบ้านไม่ได้จัดสถานที่ให้ทำงาน อ่านหนังสือ มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนที่ทางบ้านจัดสถานที่ให้ในห้องส่วนตัวหรือห้องนอน และจัดใหม่มีคิมุมหนึ่งในบ้าน ตามลำดับ สำหรับนักเรียนที่ทางบ้านจัดสถานที่ให้เป็นห้องเฉพาะ เหมือนห้องสมุด มีจำนวนน้อย และนักเรียนที่ทางบ้านจัดสถานที่ให้ทำงาน อ่านหนังสือให้ไว้ในห้องส่วนตัว หรือห้องนอน มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด

นักเรียนที่บ้านมีสถานที่ภายในบ้านมีความเหมาะสมพอสมควรสำหรับการทำงาน อ่านหนังสือ มีจำนวนมากที่สุด และรองลงมา คือ นักเรียนที่บ้านมีสถานที่ภายในบ้านเหมาะสมมาก แต่นักเรียนที่บ้านมีสถานที่เหมาะสมมากสำหรับการทำงาน อ่านหนังสือ มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่บ้านมีสถานที่เหมาะสมพอสมควรสำหรับทำงาน อ่านหนังสือ

นักเรียนที่สมาชิกในครอบครัวไม่เคยแนะนำให้อ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่สมาชิกในครอบครัวแนะนำให้อ่านเดือนละ 1 เล่ม และนักเรียนที่สมาชิกในครอบครัวแนะนำให้อ่านหนังสือเดือนละ 1 เล่ม มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด

นักเรียนที่สมาชิกในครอบครัวมีการแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ โดยนาน ๆ พุดคุยกันครั้ง มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา เป็นนักเรียนที่สมาชิกในครอบครัวมีการแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ โดยพุดคุยกันเกือบทุกวัน และนักเรียนที่สมาชิกในครอบครัวแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่โดยพุดคุยกันเกือบทุกวัน มีโอกาสสอบคัดเลือกเข้าได้มากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกนักเรียนที่สอบเข้า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเภทโครงการพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2532 ซึ่งปรากฏในสมการจำแนกมี 24 ตัวแปร (คัดเลือกจากตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด 51 ตัวแปร) ได้แก่ เกรดเฉลี่ยระดับชั้น ม.6 (GRA) ระยะเวลาในการเตรียมสอบคัดเลือก (A_{14}) อาชีพบิดารับราชการ (A_{17-1}) เพศ (A_5) ระดับการศึกษาของมารดา (A_{26}) บิดามีอาชีพรับจ้าง (A_{17-2}) บิดามีอาชีพค้าขาย (A_{17-3}) การจัดซื้อหนังสือและอุปกรณ์การเรียน (A_{38}) อาชีพมารดา รับราชการ (A_{18-1}) อาชีพบิดาเกษตรกรรม (A_{17-4}) แผนการเรียนอังกฤษ-ฝรั่งเศส (A_{7-2}) การเรียนพิเศษหรือกวดวิชา (A_{11}) ความเหมาะสมของสถานที่ในบ้านสำหรับทำงาน-อ่านหนังสือ (A_{42}) การแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ของสมาชิกในครอบครัว (A_{44}) การจัดสอนพิเศษของโรงเรียนโดยจ้างบุคคลภายนอกสอน (A_{34})

ท้องถิ่นที่เกิดเขตเทศบาล (A₁₅₋₁) การแนะนำของครูผู้สอนและครูประจำชั้น (A₃₁) การแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน (A₄₃) เชื้อชาติของบิดา (A₂₈) แผนการเรียน อังกฤษ-คณิตศาสตร์ (A₇₋₄) การสอนหรืออธิบายการบ้านให้นักเรียนของสมาชิกในครอบครัว (A₃₇) ความมุ่งหวังของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองในการศึกษาต่อของนักเรียน (A₃₅) การจัดครูในโรงเรียนสอนเสริมให้นักเรียน (A₃₂) การดูหนังสือคนเดียวแล้วให้รุ่นพี่ตัวให้ (A₁₃₋₃) ตัวแปรที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ ได้แก่ เพศ อาชีพมารดา รับราชการ การแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ของสมาชิกในครอบครัว การจัดสอนพิเศษของโรงเรียนโดยจ้างบุคคลภายนอกสอน การแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน แผนการเรียนอังกฤษ-คณิตศาสตร์ การสอนหรืออธิบายการบ้านให้นักเรียน การจัดครูในโรงเรียนสอนเสริมนอกเวลาเรียน และการดูหนังสือคนเดียวแล้วให้รุ่นพี่ตัวให้ ส่วนตัวแปรที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ ได้แก่ เกรดเฉลี่ยระดับชั้น ม.6 ระยะเวลาในการเตรียมสอบคัดเลือก อาชีพบิดา รับราชการ ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพบิดา รับจ้าง อาชีพของบิดาค้าขาย การจัดซื้อหนังสือและอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียน อาชีพบิดา-เกษตรกรกรรม แผนการเรียนอังกฤษ-ฝรั่งเศส การเรียนพิเศษหรือกวดวิชา ความเหมาะสมของสถานที่ในบ้านสำหรับการทำงาน และอ่านหนังสือ ท้องถิ่นที่เกิดเขตเทศบาล การแนะนำของครูผู้สอน และครูประจำชั้น เชื้อชาติของบิดา และความมุ่งหวังของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองในการศึกษาต่อของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ตัวแปรที่อยู่ในสมการจำแนกซึ่งมีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มนักเรียนที่สอบไม่ได้ และกลุ่มที่สอบได้ พอดีจะอธิบายตามลำดับตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักในสมการจำแนก จากมากไปหาน้อย โดยแยกกลุ่มได้ดังนี้

ก. กลุ่มนักเรียนที่สอบไม่ได้

จากผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ตัวแปรเพศ มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ ได้พบว่านักเรียนหญิงมีจำนวนมากกว่านักเรียนชาย และสอบเข้าได้มีจำนวนมากกว่า แต่โอกาสในการสอบเข้าได้มาก คือนักเรียนชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนหญิงมีการแข่งขันกันมากกว่า ประกอบกับขาดความมั่นใจในตนเอง

อาชีพของมารดาข้าราชการ นักเรียนที่มารดามีอาชีพราชการ มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการซึ่งใช้เวลาในการทำงานในวันราชการ จะมีเวลาสำหรับครอบครัวเฉพาะวันหยุด จึงมีเวลาที่จะเอาใจใส่ดูแลการศึกษาของลูก ๆ ไม่เพียงพอและทั่วถึง นักเรียนจึงขาดแรงเสริมในการศึกษาเล่าเรียน ยังผลทำให้การเรียนอยู่ในระดับปานกลาง หรือ ต่ำ แล้วจะส่งผลไปถึงการสอบ

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือความรู้ใหม่ของสมาชิกในครอบครัวของนักเรียน มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือความรู้ใหม่โดยนาน ๆ พูดคุยแลกเปลี่ยนกันครั้งหนึ่ง นักเรียนขาดการชักนำในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ด้านความรู้ ทำให้ขาดความใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมในชีวิตประจำวัน อีกทั้งมีผลต่อการศึกษาล่าเรียน และการสอบในที่สุด

การจัดสอนพิเศษของโรงเรียนโดยจ้างบุคคลภายนอกมาสอน มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนที่ได้รับการสอนพิเศษที่ทางโรงเรียนจัดให้ นั้น จะเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำ หรือเรียนไม่เก่ง พิจารณาจากผลการเรียนซึ่งส่วนใหญ่นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2.00-3.00 หรือ ต่ำกว่า 2.00 และนักเรียนไม่ได้เรียนพิเศษหรือภาควิชา จึงต้องมีการจัดสอนเสริมเพิ่มความรู้ เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะสอบ

การแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนส่วนใหญ่เรียนไม่เก่งหรือมีผลการเรียนระดับปานกลางตั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว การเอาใจใส่ในการศึกษาล่าเรียนมีน้อย ไม่มีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้ผู้ปกครอง หรือสมาชิกในครอบครัวเป็นห่วงในการเรียน และการสอบ

แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนนี้จัดว่าเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง หรืออ่อน จะดีกว่านักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ หรือ ศิลปภาษา ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้จะเรียนตามหลักสูตรที่มีวิชาคาบเกี่ยวกันระหว่าง วิทยาศาสตร์ กับภาษาศาสตร์ และสาขาวิชาที่นักเรียนสมัครสอบนั้น ส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาเน้นเฉพาะ คือ อาจจะเกี่ยวกับทางวิทยาศาสตร์ หรือทางภาษาศาสตร์

การแนะนำหรืออธิบายการบ้านให้นักเรียนจากสมาชิกในครอบครัว มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง หรือต่ำ ซึ่งจะต้องได้รับการเสริมความรู้ หรือประสบการณ์ในการศึกษาหาความรู้ให้มาก นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน อีกทั้งจะทำให้ให้นักเรียนได้รับแนวความคิด หรือการหาความรู้ในแนวทางที่กว้างขวางขึ้น

การจัดครูในโรงเรียนสอนเสริมนอกเวลาเรียนปกติ มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง หรือต่ำ นักเรียนจึงต้องได้รับการเสริมความรู้ในวิชาต่าง ๆ และนักเรียนจะได้ทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนจากชั้นเรียน มีเวลาเพิ่มมากขึ้นในการใช้ศึกษาบทเรียนที่ไม่ยัง ไม่รู้ หรือไม่เข้าใจ อีกทั้งเป็นการเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนในการเตรียมสอบ

การดูหนังสือคนเดียวแล้วให้รุ่นพี่ตัวให้ มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบไม่ได้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า การดูหนังสือเองทำให้ได้ความรู้อยู่ในวงแคบ หรือไม่ครอบคลุม เนื้อหาที่จะสอบขาดความมั่นใจ และการที่ได้รับการติวจากรุ่นพี่อาจจะได้รับความรู้ซึ่งไม่แตกต่างจากที่นักเรียนมีอยู่มากนัก เพราะว่าการประสบการณ์ในการศึกษาหาความรู้ใกล้เคียงกัน

ข. กลุ่มนักเรียนที่สอบได้

เกรดเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนที่เรียนเก่งมีโอกาสสอบเข้าได้มากกว่า โดยเฉพาะนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 มีโอกาสสอบเข้าได้มากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ นางลักษณ ประเสริฐ (22516) ที่พบว่า ผลการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถพยากรณ์การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้หลายคณะ

ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเตรียมสอบคัดเลือก มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนที่เตรียมตัวโดยใช้เวลานาน มีโอกาสสอบเข้าได้มากที่สุด ซึ่งนักเรียนมีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และมีจำนวนเพิ่มขึ้นทั้งทางทฤษฎี ตลอดจนการทำข้อสอบ

อาชีพของบิดารับราชการ อาชีพของบิดารับจ้าง อาชีพของบิดาค้าขาย และอาชีพของบิดาเกษตรกรรม มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ อาจเป็นเพราะว่าบิดาของนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพที่มั่นคง ทำให้นักเรียนมีความอบอุ่นในฐานะทางสังคม มีความเป็นอยู่ที่ดี มีความอบอุ่นในครอบครัว จึงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมในการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะอาชีพบิดาเป็นข้าราชการ (ยังรวมไปถึงลูกจ้างรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ) อาชีพรับจ้าง (ซึ่งรวมไปถึงทำงานของบริษัท ลูกจ้างเอกชน) อาชีพบิดาเกษตรกรรม ถือว่าเป็นอาชีพหลัก ที่มีการประกอบกิจการกันเป็นส่วนใหญ่ในเขตภาคเหนือ มีความมั่นคงอาชีพหนึ่ง อาชีพค้าขาย ถือว่าเป็นอาชีพที่มีการประกอบกิจการกันมากอาชีพหนึ่ง จากการศึกษาของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2522) พบว่า นักเรียนที่บิดามีอาชีพค้าขาย มีความสัมพันธ์กับผลการสอบคัดเลือกได้มากกว่า กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะว่า เป็นลูกพ่อค่านั่นก็คือ การอยู่ในสภาพแวดล้อมของการค้าขาย ซึ่งประกอบด้วยบรรยากาศของความขยันขันแข็ง และมีการคิดคำนวณ เช่นการคิดเงิน การทอนเงิน สิ่งดังกล่าวมีส่วนทำให้คนฉลาดทางหนึ่ง

ระดับการศึกษาของมารดา มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีโอกาสสอบเข้าได้มากที่สุด อาจจะเป็นเพราะว่ามารดาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กตั้งแต่เกิด เด็กจะได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้องลักษณะ และการอบรมที่ดี มีหลักวิชาการ เด็กจะมีความความเจริญงอกงามด้านสุขภาพอนามัย มีความเจริญทางด้านอารมณ์ สังคม มีการพัฒนาในทางที่ถูกต้องทุกด้าน สอดคล้องกับการศึกษาของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2522:169) ที่พบว่าระดับการศึกษาของมารดามีอิทธิพลต่อผลการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาของ เอลเดอร์ (Elder, 1965:81-96) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ต่อการศึกษาศึกษาของบุตร กล่าวคือ บิดามารดาที่มีการศึกษาในระดับสูง บุตรจะได้รับการศึกษาสูงด้วย แต่ขัดแย้งกับ นีวันน์ กัลยพฤษ์ (2522:93) พบว่า นักเรียนที่บิดาหรือมารดาสำเร็จการศึกษา ระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาน้อยที่สุด

การจัดซื้อหนังสือหรืออุปกรณ์การเรียนให้แก่ นักเรียน มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ แสดงว่าการจัดซื้อหนังสือ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนให้แก่นักเรียน เป็นการเสริมให้นักเรียนรักการเรียน นักเรียนมีกำลังใจ มีความภาคภูมิใจ ไม่เกิดบ่นด้อย ส่งผลให้นักเรียนรักการศึกษาล่าเรียน ทำให้สอบเข้าระดับมหาวิทยาลัย ได้ในที่สุด

แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ฝรั่งเศส มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่เรียนในแผนการเรียนนี้มีโอกาสสอบเข้าได้มาก มีการแข่งขันกันน้อย ซึ่งโรงเรียนในเขตภาคเหนือเปิดสอนแผนการเรียนด้านนี้น้อย โรงเรียน และนักเรียนที่มีความชอบ หรือถนัดด้านนี้มีส่วนน้อย ส่วนใหญ่จะเรียนในแผนการเรียนอื่น โดยเฉพาะแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

การเรียนพิเศษ หรือเรียนกวดวิชา มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526:36-37) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการกวดวิชา กับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา พบว่า นักเรียนที่เคยเรียนกวดวิชา และเรียนกวดวิชาตลอดทั้งปี และภาคฤดูร้อน มีโอกาสเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยจำกัดรับได้มาก และ เกื้อจาลี นการักษางศ์ (2526:95) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเพียง 6 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร การเรียนกวดวิชาเป็นแปรหนึ่งที่มีความสำคัญ แต่มีน้อยกว่าตัวแปรอื่นทั้งหมดที่ถูกคัดเลือกว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญ

ความเหมาะสมของสถานที่ในบ้านสำหรับการทำงาน อ่านหนังสือ มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ อาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนได้ทำงาน อ่านหนังสืออยู่ในบ้าน รักบ้านของตนเอง และได้อยู่ใกล้ชิดกับบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง มีความรู้สึกรอบอุ่น สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนที่เสริมให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติ ในสิ่งที่ดี ส่งผลถึงการศึกษาล่าเรียน และการสอบคัดเลือกในที่สุด

ท้องถิ่นที่เกิดในเขตเทศบาล มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ อาจเป็นเพราะว่ามีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม มีการแข่งขันในการศึกษาล่าเรียน โอกาสที่จะสอบเข้าศึกษาต่อทั้งในระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษาจึงมีมากด้วย

การให้คำแนะนำของครูผู้สอนและครูประจำชั้น มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนมีความสนใจในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งก็คือนักเรียนที่มีความสนใจในการเรียน เมื่อได้รับการแนะนำในทางที่ดีทั้งด้านวิชาการและการเตรียมตัวที่จะสอบคัดเลือกย่อมมีโอกาสที่จะสอบได้

เชื้อชาติของบิดา มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ ทั้งนี้ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่บิดามีเชื้อชาติเป็นไทย

ความมุ่งหวังของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ในการศึกษาต่อของนักเรียน มีแนวโน้ม เป็นลักษณะของกลุ่มที่สอบได้ ทั้งนี้เพราะว่า เป็นค่านิยมของสังคมในปัจจุบัน ที่บิดา มารดา มุ่งหวัง ที่จะให้บุตรหลานของตนเอง เรียนจบถึงระดับปริญญาตรีเป็นขั้นต้น ทั้งนี้เพื่อจะได้มีงานทำ สังคมยอมรับ เกิดการแข่งขันกันในระบบทาง เศรษฐกิจ สังคม ผู้ปกครองจึง ได้ให้การสนับสนุนบุตรหลานของตนตั้งแต่ เข้าเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นต้นมา ประกอบกับความนิยมของนักเรียนที่ต่างก็มุ่ง เข้าไปเรียนใน ระดับอุดมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ให้ความสนใจในปัญหาเกี่ยวกับการได้โอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพราะเป็นการศึกษาระดับสูงกว่าการศึกษากาอบังคับ ซึ่งมุ่งผลิตบุคลากรในสาขาอาชีพระดับสูง และเพื่อเป็นการสนองต่อภูมิภาคให้มากขึ้น โดยพิจารณาหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าศึกษาเพิ่มมากขึ้น ตามความต้องการของสังคม โดยให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ
2. โรงเรียนควรมีการแนะแนวในการศึกษาต่อ ให้สอดคล้องกับความถนัด และความสามารถของนักเรียนมากที่สุด โดยเฉพาะนักเรียนที่สมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัย และควรส่งเสริมการเรียนการสอน การวัดผล ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยเพิ่มเติมตัวแปรต่างๆให้มากขึ้น และรายละเอียดมากขึ้นในทุกแง่ทุกมุม เช่น การใช้เวลาในชีวิตประจำวันของนักเรียน งานอดิเรกของนักเรียน สุขภาพอนามัยทั้งกายและจิตใจของนักเรียน เป็นต้น และขยายกลุ่มตัวอย่าง ไปถึง ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
4. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรต่างๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา และอุดมศึกษา